

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002494

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вінничук Мирослава Вікторівна

2. Myroslava Vinnychuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 053 Психологія

Дата захисту: 01-08-2025

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9856

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Формування особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу
2. Formation of Personal Readiness for Dialogization of the Educational Process in Future Teachers

Реферат:

1. Вінничук М. В. Формування особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 05 Соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 053 Психологія. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2025. Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню, емпіричному дослідженню та практичному вирішенню проблеми формування особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу. На основі аналізу наукових підходів до освітнього діалогу, особистісної готовності та професійного розвитку педагога окреслено теоретичні засади дослідження. Освітній діалог розглядається як гуманітарна психолого-педагогічна технологія, що забезпечує особистісне зростання суб'єктів освітнього процесу, а готовність до нього – складне динамічне утворення особистості, що визначає її спрямованість на створення сприятливого

освітнього середовища з метою актуалізації осмисленого учіння кожного учня на основі розвитку суб'єкт-суб'єктного педагогічного спілкування. Теоретично обґрунтовано чотири взаємопов'язані компоненти особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу, виокремлені на підставі визначених критеріїв: професійна спрямованість (мотиваційно-ціннісний компонент), емоційний інтелект (комунікативно-перцептивний компонент), фасилітативні здатності особистості (фасилітативний компонент) та рефлексивність, потреба в саморозвитку (рефлексивно-розвивальний компонент). На констатувальному етапі дослідження, проведеному за участі 188 студентів педагогічних спеціальностей, здійснено комплексне вивчення рівнів і особливостей сформованості компонентів готовності з використанням комплексу взаємодоповнювальних психодіагностичних методик. Застосовано відповідні методи математико-статистичного аналізу емпіричних даних (кореляційний, факторний, кластерний аналізи). Емпіричне дослідження засвідчило найвищий розвиток комунікативно-перцептивного компонента, тоді як фасилітативний компонент потребує найбільшої підтримки. Факторний аналіз дозволив виокремити чотири внутрішні чинники розвитку особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу: автентичність, емпатійність, суб'єктність та фасилітативність. На основі аналізу результатів методик було визначено три рівні сформованості особистісної готовності: низький, середній та високий. Теоретичне та емпіричне обґрунтування особистісної готовності дозволило створити структурну модель формування особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу. Модель включає концептуальний, формувальний та результативний блоки. Її методологічною основою є суб'єктно-вчинковий, діалогічний та екзистенційно-феноменологічний підходи. Для реалізації моделі розроблено та апробовано авторську програму соціально-психологічного тренінгу. Програма складалася з трьох взаємодоповнювальних блоків: «Відкрий себе» (спрямований на самопізнання), «Гармонія взаємодії» (фокусувався на ефективній комунікації) та «Внутрішнє світло» (передбачав розвиток саморегуляції та самовдосконалення). Апробація програми у межах квазіексперименту (експериментальна та контрольна групи по 20 осіб) засвідчила її ефективність. В експериментальній групі зафіксовано статистично значущі позитивні зміни за всіма компонентами особистісної готовності. Загалом, в експериментальній групі суттєво зменшилася частка студентів із низьким рівнем готовності та значно зросла кількість тих, хто досяг високого рівня. У контрольній групі статистично значущих змін не виявлено. Це свідчить, що формування особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу є керованим психолого-педагогічним процесом. Наукова новизна дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні поняття особистісної готовності до діалогізації освітнього процесу; виокремленні її структурних компонентів і показників; емпіричному виявленні чинників (автентичність, емпатійність, суб'єктність, фасилітативність), що зумовлюють розвиток готовності; розробці структурної моделі та апробації розвивальної програми з доведеною ефективністю. Практичне значення полягає у створенні авторської тренінгової програми, що може бути використана у системі підготовки майбутніх педагогів під час викладання дисциплін психолого-педагогічного циклу. Матеріали дослідження можуть бути адаптовані для розвитку діалогічної компетентності в освітньому середовищі загалом та сприяти гуманізації освітньої взаємодії. Ключові слова: освітній діалог, освітній процес, особистість, майбутні педагоги, студенти, професійне становлення, професійна спрямованість, особистісна готовність, фасилітація, емоційний інтелект, емпатія, рефлексивність, професійна рефлексія, самоактуалізація, цінності особистісно-професійного розвитку.

2. Vynnychuk M. V. Formation of Personal Readiness for Dialogization of the Educational Process in Future Teachers. – Qualifying scientific work on manuscript rights. Thesis for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in the field 05 Social and behavioural sciences with the specialty 053 Psychology. Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, 2025. The thesis is devoted to the theoretical justification, empirical study, and practical resolution of the problem of formation of the personal readiness of future teachers for the dialogization of the educational process. Based on the analysis of scientific approaches to an educational dialogue, personal readiness, and the professional development of teachers, the theoretical foundations of the study were determined. Educational dialogue is viewed as a humanistic psychological and pedagogical technology that facilitates the personal growth of all participants in the educational process, while readiness for such dialogue

is defined as a complex dynamic personal formation that directs the teacher toward creating a favorable educational environment aimed at activating awareness in learning through subject–subject pedagogical communication. There were substantiated four interrelated components of future teachers' personal readiness for dialogization, they were identified according to a specific criteria: professional orientation (motivational-valuable component), emotional intelligence (communicative–perceptual component), facilitative abilities (facilitative component), reflexivity and the need for self-development (reflexive–developmental component). The research was organized in three stages: ascertaining, formative, and control. At the ascertaining stage, which involved 188 students of pedagogical specializations, a comprehensive assessment of the levels and characteristics of readiness components was conducted using a set of complementary psychodiagnostic tools. The empirical data were analyzed using appropriate mathematical and statistical methods (correlation, factor, and cluster analyses). The empirical study revealed the highest development in the communicative–perceptual component, while the facilitative component required the most support. Factor analysis identified four internal factors of personal readiness: authenticity, empathy, subjectivity, and facilitativeness. Based on the results of the psychodiagnostic methods, three levels of personal readiness were distinguished: low, medium, and high. The theoretical and empirical justification of personal readiness made it possible to develop a structural model for its formation in future teachers. The model consists of three blocks: conceptual, formative, and resultative. It is based on subject-action, dialogical, and existential–phenomenological approaches. To implement the model, the author developed and tested a social-psychological training program. The program comprised three complementary modules: “Discover Yourself” (focused on self-knowledge), “Harmony of Interaction” (focused on effective communication), and “Inner Light” (focused on self-regulation and self-improvement). Testing the program within a quasi-experiment (experimental and control groups of 20 participants each) confirmed its effectiveness. The experimental group showed statistically significant improvements across all components: The proportion of students with low readiness decreased, while the number of those with high readiness increased. No significant changes were observed in the control group. These findings confirm that the formation of future teachers' personal readiness for dialogization is a manageable psychological and pedagogical process. Scientific novelty lies in the theoretical definition of personal readiness for dialogization of the educational process; identification of its structure and indicators; empirical discovery of influencing factors (authenticity, empathy, subjectivity, facilitativeness); and the development and validation of a structural model and training program. Practical significance is reflected in the author's training program, which can be applied in teacher education during psychology and pedagogy courses. The research materials may be adapted to support dialogical competence in educational environments and contribute to the humanization of pedagogical interaction. Keywords: educational dialogue, educational process, personality, future teachers, students, professional development, professional orientation, personal readiness, facilitation, emotional intelligence, empathy, reflexivity, professional reflection, self-actualization, values of personal-professional development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Радчук Г., Вінничук М. Особистісна готовність майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу як психолого-педагогічна проблема. Вчені записки Університету «КРОК». 2024. № 2(74). С. 283–291.

- Вінничук М. Структура особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2024. № 21. С. 40–48.
- Вінничук М. В. Фасилітативні здібності в цілісній структурі особистісної готовності майбутніх педагогів до діалогізації освітнього процесу. Габітус. 2024. № 66. С. 48–53.
- Вінничук М. Особливості готовності майбутніх викладачів до діалогізації освіти в професійній діяльності. Освітній діалог як гуманітарна психодидактична технологія вищої освіти : монографія. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 126–139.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радчук Галина Кіндратіївна

2. Halyna K. Radchuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колтунович Тетяна Анатоліївна

2. Tetiana Koltunovych

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4573-430X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галян Ігор Михайлович

2. Ihor Halian

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7257-6477

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Наталія Федорівна

2. Nataliia Shevchenko

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5297-6588

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

